

Agenda

Vergadering van de commissie voor Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingshulp (BDO)

dinsdag 4 februari 2025 van 15:30 tot 15:50

locatie: commissiekamer 3

soort vergadering: regulier

agendastatus: **definitief**

1. Vaststellen agenda

- **Bijlagen**
 - PDF-versie van het convocaat

2. 36600 XVII

Begrotingsstaat Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp 2025

Nadere procedure

- **Ambtelijke toelichting**

- Beslispunt

Hoe wenst de commissie het wetsvoorstel verder te behandelen?

1. aanmelden voor plenaire afdoening als hamerstuk?
2. aanmelden voor plenaire afdoening d.m.v. stemming?
3. aanmelden voor plenair debat?
4. een datum bepalen voor het leveren van inbreng voor het tweede verslag?

NB. Wanneer de commissie besluit tot een van de eerste drie opties, wenst zij de Kamervoorzitter dar een datumvoorstel voor afdoening of debat te doen?

- Toelichting

Het verslag ([36600 XVII, D](#)) van de commissie is vastgesteld op 28 januari 2025. De regering stuurde op 31 januari 2025 de nota naar aanleiding van verslag (ongepubliceerd stuk toegevoegd, zal worden vervangen na publicatie).

NB. Vanuit het ministerie is meegegeven dat de minister voor BHO op 11 februari as. beschikbaar zou kunnen zijn voor een eventueel debat (en de weken daarna niet).

- **Bijlagen**

- Begrotingsstaat Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp 2025 (36.600 XVII); nota naar aanleiding van het verslag (EK, nog niet als Kamerstuk gepubliceerd)
- Begrotingsstaat Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp 2025 (36.600 XVII); verslag (EK, D)
- Begrotingsstaat Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp 2025 (36.600 XVII); gewijzigd voorstel van wet (EK, C)
- Begrotingsstaat Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp 2025 (36.600 XVII)

3. 36353

Initiatiefvoorstel-Diederik van Dijk, Van der Wal, Boswijk, Dassen, Olger van Dijk, Paternotte, Eerdmans en Ceder Wet financiële defensieverplichtingen

Inbreng voor het verslag

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

Welke fracties wensen vandaag inbreng te leveren voor verslag?

Toelichting

De commissie besloot op 14 januari 2025 inbreng voor verslag te leveren op 4 februari 2025.

- **Bijlagen**

- Initiatiefvoorstel-Diederik van Dijk, Van der Wal, Boswijk, Dassen, Olger van Dijk, Paternotte, Eerdmans en Ceder Wet financiële defensieverplichtingen (36.353); gewijzigd voorstel van wet (EK, A)
- Initiatiefvoorstel-Diederik van Dijk, Van der Wal, Boswijk, Dassen, Olger van Dijk, Paternotte, Eerdmans en Ceder Wet financiële defensieverplichtingen (36.353); stemmingsoverzicht Tweede Kamer Tweede Kamer
- Initiatiefvoorstel-Diederik van Dijk, Van der Wal, Boswijk, Dassen, Olger van Dijk, Paternotte, Eerdmans en Ceder Wet financiële defensieverplichtingen (36.353); Wet financiële defensieverplichtingen (nr. 10, item 22)
- Initiatiefvoorstel-Diederik van Dijk, Van der Wal, Boswijk, Dassen, Olger van Dijk, Paternotte, Eerdmans en Ceder Wet financiële defensieverplichtingen (36.353); voortzetting behandeling (TK, nog niet als Handelingen gepubliceerd)
- Initiatiefvoorstel-Diederik van Dijk, Van der Wal, Boswijk, Dassen, Olger van Dijk, Paternotte, Eerdmans en Ceder Wet financiële defensieverplichtingen (36.353)

4. T03902 en 36410 V, L

Verslag van een schriftelijk overleg met de minister van BZ over de verhouding tussen art.21 en art.1 van het Verdrag inzake cluster munitie; Begrotingsstaat Buitenlandse Zaken 2024; Toezegging Informeren over verhouding tussen artikel 21 en artikel 1 van Verdrag Cluster munitie (36.410 V)

Inbreng voor nader schriftelijk overleg

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

- Wensen fracties vandaag inbreng te leveren voor nader schriftelijk overleg?

Toelichting

De commissie besloot op 9 juli 2024 de status van toezegging T03902 op openstaand te laten en inbreng te leveren voor schriftelijk overleg op 10 september 2024. De brief is met inbreng van de fracties van **GroenLinks-PvdA** en **PvdD** op 18 september jl. naar de minister van Buitenlandse Zaken gestuurd. De minister stuurde op 14 november jl. de beantwoording. Het verslag van schriftelijk overleg ([36410 V, L](#)) en de status van toezegging T03902 lagen op 19 november 2024 ter bespreking voor. De commissie besloot, op verzoek van het lid Nicolai (PvdD), dit agendapunt aan te houden tot 14 januari 2025.

De commissie besloot op 14 januari jl., op verzoek van het lid Nicolai (PvdD), inbreng voor nader schriftelijk overleg te agenderen op 4 februari 2025.

NB. De fractie van PvdD heeft dit onderwerp ook betrokken bij het verslag van de Buitenlandse Zaken begroting 2025 ([36600 V, D](#) momenteel in afwachting van de nota naar aanleiding van verslag). De commissie wordt verzocht om de samenhang van beide trajecten te bezien.

- **Bijlagen**

- Begrotingsstaat Buitenlandse Zaken 2024 (36.410 V); verslag van een schriftelijk overleg met de minister van BZ over de verhouding tussen art.21 en art.1 van het Verdrag inzake clustermunitie (EK, L)
- Toezegging Informeren over verhouding tussen artikel 21 en artikel 1 van Verdrag Clustermunitie (36.410 V) (T03902)
- Begrotingsstaat Buitenlandse Zaken 2024 (36.410 V)

5. Werkbezoeken Defensie

● **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

- Kan de commissie akkoord gaan met de door het ministerie van Defensie voorgestelde bezoeken voor de komende periode?

Toelichting

Vanuit het ministerie van Defensie is er een uitnodiging gestuurd voor werkbezoeken aan onderdelen van Defensie. De brief treft u bijgevoegd. De bezoeken zijn opgesteld rondom thema's uit de recent gepubliceerde Defensienota 2024, waarin de speerpunten van de nieuwe bewindspersonen omschreven staan.

Indien de commissie akkoord is, zal er met het ministerie worden gekeken naar geschikte data. Na eerdere inventarisatie is gebleken dat de commissie een voorkeur heeft om werkbezoeken op de vrijdag te laten plaatsvinden.

Het ministerie heeft wel het verzoek dat er minstens **vijf** leden kunnen deelnemen aan de werkbezoeken.

● **Bijlagen**

- Uitnodiging werkbezoeken Defensie

6. Inventarisatie gesprek vertegenwoordiger Taiwan

● **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

Wensen leden zich aan te sluiten bij het gesprek van de commissievoorzitter met de Vertegenwoordiger van het Taipei Representative Office in Nederland?

Toelichting

De commissievoorzitter heeft in het zomerreces een verzoek ontvangen van mevrouw Hsin-Hsin Chen, Representative of the Taipei Representative Office in the Netherlands voor een gesprek. De commissievoorzitter geeft andere leden ook graag de gelegenheid om bij dit (besloten) gesprek aanwezig te zijn. Op 10 september jl. heeft de commissie dit besproken, waarbij een aantal leden aangaven (onder voorbehoud van beschikbaarheid) graag bij dit gesprek aanwezig te willen zijn.

Het ambtstermijn van mevrouw Hsin-Hsin Chen bleek echter te zijn beëindigd in september.

Nu is aangegeven dat vanaf maart 2025 een nieuwe vertegenwoordiger zal aantreden, dhr. Tien Chung-kwang, waarbij opnieuw is verzocht om een kennismakingsgesprek met de commissievoorzitter. Leden kunnen aangeven of ze wensen aan te sluiten bij dit (besloten) kennismakingsgesprek. Daarna zal er naar een geschikte datum worden gezocht.

In de Tweede Kamer

De Tweede Kamercommissies voor Buitenlandse Zaken en voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp hebben op 9 september 2024 een gesprek gevoerd met een delegatie van Taiwanese parlementariërs en het Taipei Representative Office. Daarnaast heeft de commissie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp van 26 oktober tot en met 2 november 2024 een

werkbezoek afgelegd aan Taiwan.

7. Mededelingen en informatie

● **Ambtelijke toelichting**

GBVB/GVDB-conferentie te Warschau, Polen

Bijgaand treft u de uitnodiging en agenda voor de volgende GBVB/GVDB-conferentie die van 23-25 maart 2025 plaatsvindt. Commissievoorzitter Petersen (VVD) en Eerste ondercommissievoorzitter Huizinga (CDA) hebben aangegeven hieraan deel te willen nemen. Dat betekent dat de twee beschikbare plaatsen voor Eerste Kamerleden hiermee zijn gevuld. Er zal op een later moment nog worden geagendeerd welke punten de commissie wenst mee te geven.

Terugblik Ambassadeursconferentie 29 januari 2025

Op 29 januari jl. vond de jaarlijkse ambassadeursconferentie plaats (zie [nieuwsbericht](#)). De commissie kan hier kort terugblikken op de conferentie. Er is een e-mail uitgestuurd naar de leden die hebben deelgenomen met de vraag of er nog opmerkingen of suggesties zijn voor de organisatie van de volgende ambassadeursconferentie.

Gesprek met parlamentsvoorzitter Albanië: maandag 24 maart 16:15 - 17:00 uur

Op maandag 24 maart 2025 zal de Voorzitter van het parlement van Albanië, Elisa Spiropali, door de Voorzitters van de Eerste- en de Tweede Kamer worden ontvangen in de Tweede Kamer. Na de ontvangst zal van 16:15-17:00 uur een gesprek plaatsvinden met de Tweede Kamercommissies EUZ/ en BZ in het Tweede Kamergebouw. De leden van de commissies EUZA en BDO kunnen desgewens ook deelnemen aan dit gesprek. Indien u wenst deel te nemen kunt u dit kenbaar maken aan de commissiestaf.

Geannoteerde agenda Raad BZH en Concurrentievermogen

Op 21 januari 2025 stuurden de ministers voor BHO en van EZ de geannoteerde agenda voor de gecombineerde informele Raad Buitenlandse Zaken Handel en informele Raad voor Concurrentievermogen op 3 en 4 februari 2025. Daarin wordt de Kamer ook geïnformeerd over de voortgang van de wet internationaal verantwoord ondernemen (wivo) die dient ter implementatie van de Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD) (zie voor de behandeling in de Eerste Kamer van het Europees voorstel dossier [E220013](#)). Het kabinet werkt aan een implementatievoorstel. In het implementatietraject voor de omzetting van de CSDDD heeft van 18 november tot 29 december 2024 een openbare internetconsultatie plaatsgevonden van de conceptwettekst voor de Wet internationaal verantwoord ondernemen (Wivo). Op dit moment werkt de Europese Commissie ook aan een zogenaamd 'omnibusvoorstel' dat bedoeld is om de regeldruk van verschillende Europese wetten tegelijk in samenhang terug te dringen.

Stand van zaken ICM AFET 19 februari 2025

Op woensdag 19 februari 2025 van 09:00 tot 12:00 uur vindt er een interparlementaire commissievergadering (ICM) in het Europees Parlement te Brussel plaats aangaande de huidige uitdagingen op het gebied van het buitenlands- en veiligheidsbeleid van de EU. Er heeft zich geen lid van de Eerste Kamer hiervoor aangemeld.

Uitnodiging ICM FEMM 6 maart 2025

Op donderdag 6 maart 2025 van 09:00 tot 12:30 uur vindt er een interparlementaire commissievergadering (ICM) in het Europees Parlement te Brussel plaats aangaande het handhaven van vrouwenrechten in defensie, veiligheid en vredesopbouw. Indien leden wensen deel te nemen kan dit tot 14 februari 2025 worden doorgegeven aan de griffie, er kunnen maximaal twee leden van de Eerste Kamer deelnemen (en twee van de Tweede Kamer).

Rapport Commissie-Sorgdrager onderzoek wapeninzet Hawija

Ter informatie is het rapport Commissie van onderzoek wapeninzet Hawija toegevoegd. Deze is op 27 januari jl. door de minister van Defensie naar de Tweede Kamer gestuurd. Er volgt nog een

kabinetsreactie binnen zes tot acht weken.

CAVV-advies inzake de ontwerpconclusies van de ILC over algemene rechtsbeginselen

Op 9 januari jl. stuurde de minister van Buitenlandse Zaken een kabinetsreactie op het advies van de Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken (CAVV) over de ontwerpconclusies van de International Law Commission (ILC) inzake algemene rechtsbeginselen. De commissie besloot de brief te agenderen voor een volgende commissievergadering, nadat bekend is hoe de Tweede Kamer deze brieven heeft behandeld. Tijdens de procedurevergadering van de Tweede Kamercommissie voor Buitenlandse Zaken op 23 januari jl. besloot de commissie om de inbrengdatum voor het stellen van schriftelijke vragen over de brief vast te stellen op 5 februari 2025. De brief zal worden geagendeerd zodra bekend is hoe de Tweede Kamer dit dossier verder gaat behandelen na ontvangst van de beantwoording.

Stilzwijgende goedkeuring verdragen

Op dit moment zijn er geen ter stilzwijgende goedkeuring voorgelegde verdragen aanhangig, daarom treft u geen overzicht aan.

● **Bijlagen**

- CFSP/CSDP invitation
- CFSP/CSDP draft agenda

-
- Geannoteerde agenda gecombineerde informele Raad Buitenlandse Zaken Handel en informele Raad Concurrentievermogen 3-4 februari 2025
 - Addendum geannoteerde agenda gecombineerde informele Raad Buitenlandse Zaken Handel en Raad Concurrentievermogen 3-4 februari 2025

-
- ICM AFET draft agenda

-
- Invitation ICM FEMM
 - Preliminary draft programme ICM FEMM

-
- Brief van de minister van Defensie aan de Tweede Kamer over het rapport van de commissie van onderzoek wapeninzet Hawija
 - Rapport commissie van onderzoek wapeninzet Hawija (januari 2025, 304p.)

-
- Begrotingsstaat Buitenlandse Zaken 2025 (36.600 V); brief van de minister van BZ met een kabinetsreactie op advies nr. 46 van de Commissie van advies inzake volkenrechtelijke vraagstukken (CAVV) (EK, C)
 - Advies over de ontwerpconclusies van de International Law Commission inzake algemene rechtsbeginselen (CAVV, 12 juni 2024, 22p.)

-
- Geannoteerde agenda voor de informele Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkeling van 10 en 11 februari 2025
 - Europese Raad (21.501-20); brief van de minister van BZ over geannoteerde agenda voor de informele Europese Raad van 3 februari 2025 (EK, EH)
 - Kwartaalrapportage EU-wetgevingsonderhandelingen BZ 2024 Q4

-
- Overzicht nieuw gepresenteerde Europese voorstellen (24 januari 2025 - 31 januari 2025)
 - Overzicht nieuw gepresenteerde Europese voorstellen (17 januari 2025 - 24 januari

2025)

8. Rondvraag

De griffier van de commissie,

Luuk van Luijk